Ч. 18 (11.272). Львів, четвер 26. січня 1928 Рік XLVI

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Бльок непольських народів.

Львів, 25. січня 1928.

Виборчий бльок непольських народів у Польщі став доконаним фактом. Появилася вже й передвиборча відозва бльоку, підписана репрезентантами національних партій українців, білорусинів, німців і жидів (група б. пос. Грінбавма). Зголошена до головної виборчої комісії державна листа бльоку дістала число 18.

На іншому місці друкуємо цілий текст відозви разом з підписами. Вже з неї довідуємося, що бльок має передовсім характер технічного виборчого союзу усіх тих непольських народів, яких кривдить польська виборча ординація через спеціяльно в тій ціли придуману виборчу геометрію. Всі додатні сторінки виборчого бльоку непольських народів виявилися наглядно в 1922 р., коли то зблькоовані народи віднесли при виборах повний успіх. Цей успіх зазначився передовсім на наших північно-західних окраїнах, де без бльоку навряд чи вдалосьби було здобути таку поважну скількість посольських місць, яку тоді осягнули українці у бльоку.

Польські виборчі геометри поділили територію Холмщини, Підляша і Лемківщини так штудерно між поодинокі суміжні з ними етнографічно польські виборчі округи, щоби там само наше населення не було змоги здобути ні одного мандату. На Холмщині, розпарцельованій між чотири польські виборчі округи, 250 тисяч українців не мають змоги добути ні одного мандату. Тільки при допомові бльоку з жидами, які теж не можуть самі здобути на тих територіях ні одного мандату, можуть і українці і жиди здобути бодай мінімальне число мандатів. Отже в тих найдалі висунених на захід окраїнах нашої етнографічної території, де українське умандатоване представництво мусить бути справою престіжу нації, бльок з іншими непольськими народами неминучий, бо без нього требаб зрезиґнувати зовсім з мандатів на тих територіях та віддати їх цілковито... для польського представництва. Очевидно, що всі свідомі великої ваги зберігання національного, українського характеру тих земель українські елементи до цього допустити не можуть.

Вся українська етнографічна територія поділена попри те на дуже великі виборчі округи, в яких число мандатів пропорціонально до числа населення далеко менше ніж у виборчих округах на польській етнографічній території. Тим самим і скількість голосів для добуття мандату в наших округах далеко більша від тієї скількости, яка потрібна при добутті мандату в польських округах. Тільки великі виборчі обєднання, що скупчують якнайбільші маси голосів на одній листі можуть в деякій мірі направити чи радше ступити спрямоване проти нас вістря польських виборчих геометрів. Листи таких обєднань маборизують масою своїх голосів до тої міри всякі малі виборчі групи, що при виборчих підсумках ці останні щезають. Наглядний доказ того маємо ми в виборах 1922 р. на Волині, де поляки, що вийшли зо виборів розбиті, не здобули ні одного мандату. Всі мандати здобув тодішний бльок непольських народів, що голосував на листу ч. 16.

З повищого бачимо, що бльок непольських народів є в першій мірі коррективою до польської виборчої геометрії і ординації, коррективою, яка використана в цілій ширині моглаб дати всім непольським народам у Польщі, а зокрема українцям, перспективи повної виборчої перемоги, так, як це було в 1922 р. на наших північно-західних землях.

Зпоміж українців увійшли до виборчого бльоку непольських народів, як відомо, Українське Національно-Демократичне Обєднання, волинське політичне Обєднання Селянський Союз і волинська безпартійна національна група. Для нас виборчий бльок непольських народів буде мати при теперішніх виборах практичне значіння і вагу передовсім на наших північно-західних землях, бо галицької території він безпосередно майже не зачіпає, але всі окружні листи Українського Національно-Демократичного Обєднання, також як державна, будуть бльоковими.

Крім вище наведених чисто практичних мотивів повстання виборчого бльоку непольських народів у Польщі є ще й інші чисто морального характеру. Вже самі народини того бльоку, сама підготовка до нього спричинили в польській суспільности та пресі не лише ярке протиставлення йому, не лише безпощадне його осудження, не лише цілу масу погроз на його адресу, але й поставлення бльоку в стан обвинувачення перед польською державною рацією за протидержавний сепаратистичний його характер. Очевидно, що керманичі польської прилюдної опінії загналися були в своїх цькуваннях проти бльоку за далеко. Бож коли можна бльокуватися польським партіям між собою, коли можна бльокуватися полякам з жидами, німцями, білорусинами та деякими т. зв. українцями, то чому не можна того самого робити всім непольським народам між собою в інтересах свого добра, та в інтересах тих самих виборчих мотивів, якими кермуються бльокуючі польські партії, а саме, щоби здобути для себе якнайбільше. На українській території проголосила польська преса боеве передвиборче гасло: „поляки проти неполяків". Колиж повстав бльок, коли проявилася активність українського населення, тоді це гасло перемінено на: „громадяни, віддані державі, проти сепаратистів".

Таким чином всяка орґанізована боротьба за своє право навіть на основі польських законів, і навіть усяке змагання легально усунути кривду використовуючи до того польський виборчий закон, кваліфікується керманичами польської прилюдної опінії як нельояльність, як сепаратизм, словом як протидержавний злочин. Отже і бльок непольських народів теж злочин такої самої категорії. Польща не хоче і не бажає собі ніякої орґанізованої та спільної праці непольських народів, ані спільного їх виступу тому, що це дає світові причину до думання та міркування над проблемою, чи Польща є національною польською державою, чи державою національностей, що борються спільно за свої права, що намагаються добувати їх від пануючої нації. А це для польських державних мужів і для всіх польських патріотів дуже немиле. Та дарма, на те ради нема.

На виборчому фронті.

Хрестоносний похід проти „сепаратистів".

Від першої хвилі розпочаття виборчої акції агітаційне вістря всіх польських чинників, всіх партій найріжнороднішої масти, звернулося проти непольських народів взагалі, а проти українського національного табору зокрема. Від перших загальних погроз наступив перехід до гострої кампанії під прапором „протидержавности", „сепаратизму" й інших головних гріхів. Це тому, щоби стероризувати українську масу, налякати її, поставити на лаву обвинувачених. Хто за українськими національними кандидатами, той „протидержавник", „сепаратист", що чигає на єдність польської держави. А який з цього висновок? Хіба ясний.

І пісоньку про „протидержавність" і „сепаратизм" від двох місяців співається на всі лади, у всіх тонаціях. До того сорокатого хору приєднався тепер й один із керманичів християнської демократії — проф. Д-р Юл. Макаревич.

В інтерවю з представником „Слова Польск-ого" він розглядає виборчу ситуацію і виборчі вислідм, які залежать: 1) від участи в акті голосування горожан непольського походження, які в 1922 р. не брали участи у виборах, 2) від кількости лист, на які розпадуться голоси тих горожан, 3) від кількости українських голосів, що впадуть на „бльок співпраці з урядом" і 4) від ставлення тих виборців, що з р. 1922 голосували на польські листи. Але найважніша є становище українських виборців.

„З огляду на значний контингент нових виборців (давних абстинентів з р. 1922) теперішні вибори матимуть значіння немов свідоцтва, в якій мірі українське населення почувається частиною держави, в якій мірі дрімають в ньому сепаратистичні інстинкти, вгл. оскільки такі інстинкти в ній роздуто або сепаратистичні ідеали йому просто накинено. Сам факт, що іступуватимуть окремі українські списки, що з тих списків, що з тих лист вийде деяка частинна кількість послів і сенаторів є дуже вимовний. Ніякій державі не вийшло на здоровля, якщо при виборах значна частина горожан голосувала на списки сепаратистів і якщо в парламенті засідала численна репрезентація таких „відрубних" горожан. Заходи, щоби таких горожан і таких послів не було надто багато, є зрозумілим відрухом держави і і громадянства, що не є позбавлене самозберігаючого інстинкту. Теперішні вибори на окраїнах не повинні відбуватися під кличем: „поляки проти неполяків!", ані „опозиційні партії проти уряду!", лише під гаслом „Горожани, віддані державі — проти сепаратистів!"

Тому біжучі вибори — це хрестоносний похід проти „сепаратистів". Тому всі польські партії на „кресах" повинні обєднатися під стягом „бльоку співпраці з урядом". Але не лише від того залежить польська побіда над „сепаратистичними" елементами. Важне теж, щоби „сепаратистичні" елементи, себто українські самостійницькі партії були якнайбільше розбиті, щоби вони себе взаїмно поборювали, щоби взаїмною боротьбою викликали знеохочення серед української маси, щоби в боротьбі всіх проти всіх викликати такий психічно-настроєвий стан, аби з одного боку стримати українських виборців від виборчої урни, а з другого якнайбільше голосів нагнати „державному" бльокові. І в тому напрямку розвивається натиск польських чинників. З цього ясно, що всі розбивачі українського національного виборчого фронту, всі ті, які не допустили до порозуміння між українськими національними партіями, що всі партії, які відмовилися від виборчої єдности, працюють в користь поляків взагалі, а „бльоку співпраці з урядом" зокрема.

Кацапські хулігани і польські прихвостні.

Виборчий час — це момент появи всяких одноднівок, хвиля народжування всяких „партій", особливо „лівих", це доба, в якій із нор вилазять на світ усякі підозрілі типи, лицарі темної ночі.

Перед нами нова газета під шумною назвою „Земля і Воля" (титул газети вкрадений від колишньої УСДП). Дальша її пояснююча назва: „Независима радикальна хлопска газета. Орган лівиці Р. Н. О." Отже є це орган „Русск-ого Народного Обєдінения". Підписує його якийсь Мапох чи Мапов. Друкується цей „лівий" і „радикальний" орган фонетикою, надуживаючи плачів великого Франка. Звернений він проти всіх і вся. Щадить тільки поляків і хлібоїдів Даниловича. Особливою, просто скаженою ненавистю дише проти українського національного табору, проти Українського Нац.-Демокр. Обєднання. Заданням цього московського свистка, видаваного по українськи, здезорієнтувати українську масу, розбити її в каламутній воді зловити рибку для московських поміщиків та їх прихвостнів. По змісту і тону нічого ще такого хамського, хуліганського і нікчемного на нашій землі не було. Навіть рівень колишнього „Русского Селянина" Деминчука чи теперішнього „Селянського Прапора" Стояпюка є без сумніву вищий. Все, що українське, народнє, що народ здобув у важкій боротьбі, серед труду, власними силами, обкидує огидним калом. Кооперація, рідна школа — це тільки на те, щоби — мовляв — шкуру з хлопа дерти. Справді, по нікчемности, хамству і хуліганству ще нічого подібного в нас не було. Не виключене теж, що це є допомоговий орган хлібоїдів. Тому обовязком кожного свідомого громадянина остерегти несвідомих перед подібним „духовим кормом" анонімних типів зпід чорної звізди.

За московськими хуліганами в один тон підспівує б. пос. Антін Васильчук. Цей „федераліст", цей польський прихвостень, невдоволений, що ніхто не хотів йому заасекурувати мандату, видав відозву-летючку до „Українського Народу Холмщини, Підляша, Полісся і Волині", в якій старається здесреди... тувати Українське Нац.-Демокр. Обєднання і Сел. Союз за створення виборчого бльоку непольських народів. Очевидно, він, що в р. 1922 йшов з жидами, тепер проти жидів. Він прикривається тінню пок. С. Петлюри і вдарив в антисемітський бубен. Найбільше стріляє він на УН...

ДО. Бо деж така? Всіми посередніми дорогами старався він дійти до УНДО-а, благав мандату, а УНДО я оком не кинуло в бік цього великого „федераліістичного“ політика. Тому то УНДО виросло тепер на найбільше страхіття. Цікаво увеселення ради полати, як цей холмський каменичник малює УНДО.

„Партія УНДО — пише він — складається з панів і обшарників (чуєте? — Ред.), вони то власно шукали спільників в багачах-сіоністах і німцях-фабрикантах. Соціялістичні і демократичні партії жидів і німців і українців не пішли до бльоку. Продався їм тільки Сель-Союз на чолі з редактором Гулем і моїм братом Павлом“. Хотів, зі шкури лискакуючи „продатися“ їм і Антін Васильчук. Та що зробити, коли не купили, не зважаючи на низьку ціну. А всетаки хочеться бути послом, хочеться походжати по кульоарах і виступати, в буфеті (бо тільки це робив у соймі А. Васильчук), хочеться вести пусті балачки з „мостивими панами“, і тому тепер „некуплений“ А. Васильчук горлає за „спільним національним виборчим фронтом без УНДО і жидів“. А щоби війти між люди, щоби себе показати, він — як старий, шлєтвуючий салдат-інвалід — обвішав себе для більшого „сплендору“ бляшаними медалями, підписуючись „Перший голова Української Парляментарної Репрезентації, голова Народнього Комітету Холмщини і Підляша і голова Надзірної Ради Українського Господарчого Обєднання“. Перший виступ зроблений. А тепер потрібний ще органчик. На днях почне він видавати тижневик „Народня Справа“ на розбиття українських виборців найбільш загроженої Холмщини, ad maiorem gloriam наших противників. Справді, до чого скотився „перший голова Української Парл. Репрезентації“. Та — ледви, — чи ці Антоші і їм подібні осягнуть намічену мету. Наш народ навчився вже відріжнювати зерно від полови.

Відозва бльоку непольських народів.

В 1922 р. утворили ми перший раз в Польщі, взагалі перший раз в многонаціональних державах Европи виборчий бльок всіх т. зв. національних меншин. На наш заклик народні маси запригнічених національностей солідарно віддали свої голоси на поставлених нами кандидатів. Покінчилися невдачею зусилля противників бльоку, не помогла агітація партій, які уживали всіх способів, щоби нас поріжнити між собою, щоби заострити національні антагонізми. Бльок побідив всюди, де була народня свідомість, де свідомість конечности спільної боротьби за належне кожній народности парляментарне заступництво протиставилась всяким підюджуванням обманові та нагінкам. За нашим прикладом пішли національні меншини в інших державах, не виключаючи також меншин польських. Думка про спільну боротьбу за право свобідного розвитку всіх поневолених народностей, знайшла відгомін в цілій Европі і довела до зорганізування конгресів, які вже три рази радили в Женеві.

Під цю пору, коли знову стаємо до виборів, відновлюємо технічний виборчий союз і взиваємо наші народні маси до голосування на листу всіх непольських народностей, які борються за свої народні та горожанські права. Ординація виборча з року 1922, яка кривдить нас всіх, бо відбирає нам можність вибрання відповідного до нашої численности парляментарного заступництва, остала незмінена. Взагалі положення наших народностей не богато змінилося від хвилі заключення по раз перший виборчого союзу. Основні наші домагання неузагляднені. Боротьба за належні нам права супроти цього не може бути перервана. А в тій боротьбі наш союз в однім спільнім виборчім бльоку рішає про силу наших заступництв, які ту борню будуть провадити.

На вістку про відновлення нашого виборчого союзу зірвалася в польській суспільности буря. В пресі і поза нею не щаджено пересторог, ані погроз. Ідуть зусилля в цьому напрямі, щоби одних застрашити, других здобути обіцянками. Бльок має бути розбитий ще перед приступленням до самого діла. Відмовляється нам права злуки для спільної боротьби за здобуття належних нам відповідних парляментарних заступництв. В самому нашому союзі добачається акцію протидержавну. Во на нашім ослабленні, котре поставить нас в залежности від ласки і неласки пануючої більшости, має бути збудована дальша політика супроти нас. Всім горожанам вільно лучитися у виборчі бльоки лише не нам. І це саме ще один доказ, що нас трактується як горожан другої категорії, які не сміють користати з прав, належних горожанам народу пануючого. Є це ознака того нещасливого погляду, який ділить горожан на правлячих і правлених, на утискаючих і утисканих, а котра була і є джерелом спорів і нещасть.

Ми боремося за безоглядну рівність всіх горожан в державі.

Ми прямуємо до усунення всякого національного гніту. Майбутній сойм має піддати ревізії обовязуючу конституцію. Тому кожний нарід мусить післати до сойму і сенату можливо найсильніше заступництво, яке стануло би в обороні ідеалів а також інтересів кожної народности.

В імя цих самих кличів поновлюємо бльок національних меншин. Ми певні, що за нами підуть в більшій ніж в 1922 році мірі наші народні маси. Кличемо до боротьби проти кривди, проти недолі.

Нехай не браке нікого в рядах. Нехай ніхто не дається відстрашити, ані обманути порожним обіцянкам. Хай кожний знає, що ходить тут про долю його народу, про змогу ведення успішної боротьби за його права до життя, до щастя, до свобідного розвитку.

Геть з національним гнітом, з кривдою народу!

До боротьби за належне парляментарне заступництво!

Варшава, дня 6. січня 1928

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ВИБОРЧИЙ КОМІТЕТ БЛЬОКУ НЕПОЛЬСЬКИХ НАРОДІВ У ПОЛЬЩІ.

Від українців:

1. Д-р Дмитро Левицький — голова УНДО, 2. б. сен. Михайло Черкавський, 3. б. пос. Павло Васильчук

Від жидів:

1. б. пос. Ізак Ґрінбавм, 2. б. пос. Максиміліян Апол. Гартґляс, 3. д-р Цембах Шабад — през. пар. Люд.-Дем.

Від білорусинів:

1. б. сен. Вячеслав Богдановіч, 2. б. пос. Фабіян Еремїч, 3. Ян Позняк.

Від німців:

1. б. сен. Ервін Газбах, 2. б. пос. Родерт Пїш, 3. б. пос. Йосиф Пікерман.

—o—

Від Редакції: Ця відозва опублікована вже в усіх органах тих національних груп, що ввійшли до виборчого бльоку непольських народів.

Американська і римська імперія.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 18. січня 1928.

IV.

Таких бльоків-імперій знає історія людства всього тільки двоє: Зединені Держави Америки і колишню Росію — сьогоднішній Союз Радянських Республик. Там безмірна одностайна маса суші між Атлянтиком і Тихим Океаном, тут ще більша земельна маса одностайного континенту від Балтику й Чорного Моря до Пацифіку. Це порівнання американського зединення держав з радянським — не наше: де нашому братові, призвичаєному й привченому змалку оперувати тільки літературними фактами й категоріями в розумінні будівництва народів і держав — добитися до думання ґеополітичними фактами й категоріями в наших політичних замислах і починах? Отже чи не найзамітніше і не найбільш симптоматичне явище в британській політичній літературі останнього року, в британських ґеополітичних монографіях і в розвідках фахових журналів — напружена і ненаситна увага до потенціяльної й кінетичної ваги двох бльоків — радянського й американського. Розгляди цих бльоків і порівнування одного з одним просто не сходять із сторінок англійського політичного письменства — найдосвіднішого й найвище з усіх світових політичних літератур розвиненого.

V.

Так вирахували англійці, що бльоки ці відповідають собі взаїмно нетільки яскравою схожістю своїх ґеополітичних принципів і анальоґіями своїх можливостей на будучину, а що вони похожі один на одного навіть у таких деталях, як скількість білої людности, багацтво нафти, заліза, вугля, своєю господарською автаркією. Лойд Джордж, котрого ідейна залежність від натхнень льондонської Сіти відома не від нині, дав вислів британським висновкам на цікаву нам оце тему в голосній промові, де він остерігав консервативний уряд встрявати в систематичну сварку з евразійським бльоком: може недалекий той час, казав він, коли союз евразійських держав, буде найстрашнішою (formidable) потугою світа, потугою, якій хіба Зединені Держави могли би стати до пари...

„Недалекий той час“? Кінець кінців воно можливо, та не дуже то хочеться нам вірити в справжню близькість цього нашого евразійського раю.

Бо коли порівняння між Америкою і Радянщиною і вірне з якістного, квантитативного погляду, то воно кульгає на обі ноги, коли приступати до нього з мірами якости, квалітативности.

Мало цього, що в одного і в другого Союзу є більш-менш однакова скількість мінералів і взагалі земельних богацтв. Мало й цього, що один й другий союз майже однаково переступив сотню міліонів у числі своїх людностей.

Бо якість, qualitas людности тут і там, якість, себто її вартість, — не однакова, і то дуже діймаюче неоднакова.

VI.

Тут навіть не в природній інтеліґенції річ: природні умовні здатности племен українського й великоруського, які є творцями й держителями евразійського бльоку, в кожному разі не низчі від природної інтеліґенції американців; останнім далеко ще до українця Гоголя й до великороса Достоєвського, а американська духова еліта й до колін не доросла мистецькій і науковій еліті пок. Росії, вирощуваній з двох національно-племінних пнів, українського й московського.

Але в будівництві держави, в улаштуванні порядку й гараздів істнування, в творенні й в суспільному розповсюднюванні багацтв рішаючим фактором усе була, є і буде не сама тільки природна інтеліґенція, і не сама тільки вирощена з неї мистецька й наукова творчість, а є цим фактором щось інше: така або інша формація характеру, себ-то волі й моралі, така чи інша моральна дисципліна, себ-то дисципліна моральної, волевої самоконтролі. Не в самому розумі тут річ, а у волі, в умілости накинути волі тривку напругу і в умілости класти доцільний стрим чуттєвим розливам людської одиниці.

VII.

Американська духова формація найглибшими своїми корінням вросла в римсько-латинську традицію, в традицію римського права, римського почуття міри, ясного й недвозначного оцінювання римського між добром і злом, римської лицарськости й льояльности, римського раціоналізму. Цей культ римсько-латинської традиції й формації в Америці нетільки не меншає а свідомо й доцільно скріплюється: уявіть собі, як широко розплющилиб очі наші псевдо-реалісти, якби дізналися, що в реалістичній Америці розширено (а не затіснено!) науку латинської мови й літератури навіть на дівочі школи!

Натомісць якою формацією духа й вдачі навіщена Україна й Росія, подібно зрештою, як Сербія (у відріжненні від Хорватії й Словінщини) тай погорди достойна Волощина?

Не будемо нині відповідати на це питання. Проблема вже поставлена і будемо мати нагоду нераз вертатися до неї — тай принагідно й подрібно її розглядати.

В. Панейко.

Виборчий рух.

СУДОВА ВИШНЯ.

В дні 4. січня п. р. відбулися у великій салі Народнього Дому в Судовій Вишні Повітові Збори УНДО, які мали за завдання відновити Повітовий Народній Комітет, зорганізувати виборчу акцію в судово-вишенськім повіті та створити український народній виборчий комітет у самім місті. Збори отворив місцевий парох о. кан. Василь Полянський, який вказав на потребу віднови повітової організації в судово-вишенськім повіті й обєднання всіх українських сил в один національний фронт. На секретаря зборів назначено гром. Омеляна Кушніра з Судової Вишні. Опісля виголосив д-р Ол. Марітчак, делеґат Президії УНДО, основний реферат про теперішне політичне положення українського народу й пояснив головні постанови виборчої ординації до сойму і сенату. Після реферату розвинулась оживлена дискусія, в якій забирали голос: гром. Степан Байдала з Мостиськ, Гринь Шт[illegible] із Судової Вишні, Петро Лозинський з Годинь і інші. По закінченій дискусії приступили збори до вибору Повітового Комітету УНДО, зложеного з 11 членів, якого головою вибрано місцевого пароха о. кан. Василя Полянського. Одночасно вибрано Виборчий Комітет до ведення виборчої акції в самім місті. Після вибору о. кан. Полянський замкнув Повітові Збори і візвав присутніх до скріпленої акції в часі виборів.

МОСТИСЬКА.

У вівторок дня 10. січня ц. р. відбулися в Мостиськах Повітові Збори делеґатів громад Мостищини, на які прибув делеґат Президії УНДО адв. д-р Олександер Марітчак зі Львова. В салі місцевого Народнього Дому зібралося около 300 делеґатів, переважно селян, які заступали 45 громад мостиського повіту. Збори отворив голова Повітового Народнього Комітету УНДО, місцевий адвокат д-р Лев Кульчицький, який в ядерних словах зясував вагу теперішньої хвилі для нашого народу і закликав учасників до сильної агітаційної акції в часі виборів. Опісля д-р Кульчицький уділив голосу делеґатові Президії УНДО зі Львова д-ру Ол. Марітчакові, який в довшім рефераті представив зібраним теперішне політичне положення українського народу та пояснив головні постанови виборчої ординації. Другий з черги реферат про подрібні постанови виборчої ординації до сойму і сенату виголосив д-р Лев Кульчицький, а доповнив цей реферат о. Пшепюрський, парох Старяви. Після рефератів розпочалась оживлена дискусія над переведенням виборів до сойму і сенату, в якій забирали голос дир. Байдала, о. Козак і інші. Після дискусії збори делеґатів заявилися одноголосно за програмою Українського Нац.-Дем. Обєднання й рішили зединити всі національні сили мостиського повіту до акції проти інших угрупувань. Одночасно Повітові Збори Мостищини заявилися щодо кандидатів до сойму і сенату самбірського округа, ставляючи в тім напрямі пропозиції до Центрального Комітету УНДО. Зазначити слід, що ці Збори представлялися дуже гарно та виявили надзвичайно добру організацію нашого селянства мостиського повіту. Збори замкнув предсідник серед піднесеного настрою всіх зібраних делеґатів.

ДУБНО.

Дня 15-го січня п. р. відбувся з[illegible] Народній Зїзд, в якому на 12 [illegible] них гмін взяло участь 8 гмін через своїх делеґатів. Збори відкрив п. Назарук Теодор з Дубна, член Центрального Комітету Українського Національно-Демократичного Обєднання. Він уділив голосу делеґатові Ц. К. Обєднання п. Брег[illegible]нюкові Дмитрові зі Львова, який представив зібраних від партії і в [illegible] рефераті пояснив програму партії [illegible] відношення до інших партій. [illegible]

жоция беспідних закон про виборчу ординацію, вважаючи на те, що лише під отягом Обєднання український нарід здобуде собі краще завтра. В дискусії забирали голос п. Назарчук Теодор, Берешний Олекса та Бугаїв Василь. Два ostatні підчеркували, що коли сель-роби баламутять нарід на Волині, то у великій мірі поносять тут вину українці з Галичини, котрі мають богато інтелігенції і до нині пори не заопікувалися як слід Волинню. Вони прохали делегата прибути на віча, які зібрані намітили влаштувати в повіті дубенськім. Вкінці вибрано Повітовий Народній Комітет, з його головою Назарчука Федора. Склад Комітету дає запоруку, що робота УНДО на місцях піде повним розгоном. Слід підчеркнути, що вибраний Народній Комітет у Дубні є рівночасно виборчим комітетом на Дубенщину.

Учасник.

Свята О. Кобилянської.

Тернопіль.

Ювилей нашої письменниці Ольги Кобилянської відсвяткував Тернопіль концертом, який відбувся дня 2. січня 1928 р. заходом комітету всіх просвітних товариств, при співучасти п. Гнилевичевої зі Львова, що не відмовилася звеличати це свято своїм виступом. З яким вдоволенням публика приняла співачку, можна було пізнати по тім, що по відспіванню першої пісні „Сон“ Кудрика (до слів Маковея) по немовкаючих оплесках годі було почати чергову пісню. З повною силою було відспіване „Горить моє серце“ Лопатинського (до слів Лесі Українки). Та щойно в пісні „Піду від Вас“ Людкевича (до слів Карманського) співачка справді попписалася. Трагічна мельодія підійшла знаменито від властиву ціху голосу п. Гнилевичевої. В другій части концерту співачка відспівала „Арію Лізи“ з опери „Пікова дама“ Чайківського і „La Wally“ Каталянія, в яких звернула на себе увагу і технічним виконанням і мистецькою інтерпретацією. Своєю повною і повним краси голосом п-і Г. так очарувала слухачів, що викликана кілька разів, була примушена співати надпрограмово.

Муситься признати, що одною з найкращих точок були рецитації з творів Кобилянської, виголошені д-ром Губчаком. Удатно зібрані уривки давали повний образ краси і високого аристократизму духа, який так дуже перебивається в творчости Ювилятки. А віддав їх рецитатор так гарно і ніжно, що ці уривки мусіли зворушити й людину найбільш вибагливу.

В програму входили ще: вступне слово д-ра Гірняка, фортепянове сольо проф. Безкоровайного та хор „Терп. Бояна“, який відспівав дві пісні під диригентурою проф. Безкоровайного.

Концерт закінчився виставленням 2-х живих образів. У першім було представлена Україна в неволі, в другім її визволення.

Одушевлена публика закінчила свято відспіванням національного гимну.

До-че-ті.

ДЕРЖ. ЛІСТА БЛЬОКУ МЕНШОСТЕЙ.

Варшава, 24. січня 1928.

Як ми уже повідомляли, держ. лісти бльоку нац. меншостей мають на 1. місцях представників 4 національностей, що входять у склад бльоку. Потім ідуть назвища в такій пропорції, що 50 проц. припадає українцям, 50 проц. іншим національностям. Ліста до сойму представляється так: д-р Дм. Левицький, адв. І. Грінбаум (жид), Еремич (біл.), Науман (нім.), С. Хруцький, Н. Васкнчук, Х. Райнер (жид), Гребе (нім.), М. Рудницька-Лисяк, М. Струтинський, д-р Ішлер (ж.), Н. Косоноцький, Утта (нім.), Уліх (нім.), З. Пелеський, Василевський (біл.), А. Дроздовський, Брот (жид), А. Яцина (біл.), Моріц (нім.). Ліста до сенату: Габбех (біл.), В. Целевич, М. Галущинський, д-р Давідзон (жид), Вогановський (біл.), Даник, М. Творидло, Рубінштайн (жид), Ясів.

ДАЛЬШІ ВИБ. ЛІСТИ.

Варшава, 24. січня 1928.

До нині 24. січня, в котрім то дні минув остаточний речинець зголошування держ. ліст до сойму і сенату, зголошено ще такі лісти: ч. 26. Українська Партія Праці, ч. 27. Поалє Сіон (зєдинення Ц. С. П.), 28. Український Виборчий бльок селян, робітників і працюючої інтелігенції „За землю і волю“, ч. 29. Виб. комітет інвалідів і здемобілізованих вояків, ч. 30. Катол. Унія Західних Земель, ч. 31. Соц.-дем. бльок праці, ч. 32. Зєдинення польської лівиці Самоновіч, ч. 33. Загальножидівський народній бльок до сойму і сенату, ч. 34. Незалежна соціялістична партія праці.

До сенату зголошено такі лісти, яких назви відповідають числам соймових ліст: ч. 1, 2, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 24, 25, 28, 30 і 33.

ЛІСТА Ч. 1.

Варшава, 24. січня 1928.

Нині оголошено держ. лісту кандидатів до сойму т. зв. „одинку“. На ній поміщено 64 кандидатів, м. і. віцепрем. Бартель, полк. Славек, бувш. сен. Бойко, мін. Ожеховіч, кн. Януш Радзівіл, Пілсудський, мін. Квятковський, мін. Медзінський, бувш. пос. Косцялковський, віцемін. Ярошинський, адв. д-р Левенштайн, гр. Войт. Голуховський, бувш. пос. Віслїцький. На 28-ім місці є бувш. пос. Мяновський, на 37 бувш. пос. Кірбаки.

На держ. лісті ч. 1. до сенату поміщено 15 назвищ, м. і. мін. закорд. справ Залєський, Пілсудський, Здв. Тарновський, бувш. сен. Ст. Новак.

ПРИСУД РЕД. „ГЛОСУ ПРАВДИ“.

Варшава, 24. січня 1928.

Нині почався процес, що є епільогом ревеляцій про варш. слідчий уряд, оголошуваних у „Глосі Правди“. Давний комісар того уряду Добецький заскаржив автора статтей Войніча і ред. Стпічинського за очорнення друком. До розправи покликано 39 свідків. Вечером запав присуд: ред. Стпічинського засуджено на 500 зол. кари, а ред. Войніча на 4 тижні арешту. Оба засуджені відкликалися до вищої інстанції.

Театри.

„Коопер. Український Театр“ під дирекцією м. Стадника (вул. Шашкевича).

Перерва.

Міський великий театр:

25-го год. 7·30 веч. „Д-р Юлія Сабо“, ціни знижені.

26-го г. 7·30 „Страшний Двір“ премієра.

27-го „Донна Оретта“

Міський „Театр Новин“:

25-го 7·30 год. веч. „Хай мене чорти...“.

26-го год. 7·30 веч. „Адіє Мімі“ ціни знижені“.

27-го „Хай мене чорти...“

Кіна.

„Апольо“: „Любощі“.

„Палас“: „Коханка торреадора“.

„Лев“: „Могила Незнаного Жовніра“.

„Фатаморгана“: „Хресні дороги білих невільниць“.

Біржа.

Гроші.

Долар 8·87·50—8·88·00, канадійський долар 8·83·75—8·84·00, корони чеські 0·26·20—0·26·40, австрійський шілінг 1·25·00—1·26·00, рум. лея 0·05·33—0·05·66, французький франк 0·35·00—0·35·50, швайцарський франк 1·71·50—1·72·00, англійський фунт 43·40—43·70, німецька марка 2.11·95, данціґський гульден 17·?99, червінець 3·00—32·60.

Золото: 20 кор. 36·40—36·70, 20 франків 34·20—34·50, 20 марок нім. 42·40—42·70, 10 рублів рос. 46·80—47·20.

Срібло: кор. австр 0·71·00—0·72·00, 5 кор. австр. 3·60—3·90, фльорен австр. 1·80—1·85, рублі рос. 3·10—3·20, копійки за рубель 1·35—1·60.

Збіжжа.

Пшениця двірська 48·00—49·00, пшениця селян. 46·00—47·00, жито 38·00—39·00, ячмінь бровар. 40·00—41·00, ячмінь на мливо 33·00—34·50, ячмінь пастевний 32·00—33·00, овес 32·00—33·00, кукурудза румунська 34·50—35·50, бараболі рафовані 5·50—6·00, фасоля біла 40—50, фасоля колірова 40·00—45·00, горох пішвікторія 55—60, горох полевий 40—50, бобик 33·00—34·00, сіно 7·50—8·50, солома 4·25—4·75, гречка 40·75—41·75, льон 68·00—71·00, ріпак озимий 68·00—71·00, мука пшенична 40-проц. 82·00—85·00, мука пшенична 50-проц. 75·50—76·00, мука житня 65-проц. 59—61, грисік кукурудз. 47—50, мука кукур. 34·00—35·00, отруби житні 24·25—24·75, отруби пшеничні 24·75—25·25, крупи гречані 71·00—73·00, пшоно 71·25—75·25, крупи ячмінні 56—57·50, конюшина червона 230—260, мак синій 100—120, мак сивий 85—100, мішки ютові, нові 1·65—1·70, мішки ужевані 1·50—1·60.

НОВИНКИ.

— **Український Національний Хор Д. Котка у Львові.** Український Національний Хор Дмитра Котка, обїхавши з концертами міста Волині, Полісся, Підляшшя й Холмщини, в пятницю дня 3-го лютого н. р. виступить один раз у Львові в салі Т-ва Лисенка (вул. Шашкевича 5) з новим репертуаром і в збільшеному складі мужеського й мішаного хорів (35 осіб). На програму львівського концерту готовляться нові псальми Бортнянського: „Благословен Господь“ і „Вознесу тя Боже мій“, „Були ми собі в Божому Дому“ Барвінського, „Пою коні при Дунаю“ Людкевича, „Баришполь“ Кошиця, серія народніх пісень Леонтовича й інші. Дня 9-го лютого, в четвер, програма львівського концерту буде повторена в салі „Народнього Дому“ в Перемишлі, після чого Хор виїздить на захід.

— **Гідний наслідування вчинок громадянина.** Гром. А. Пісецький із Зеленої коло Грималова переслав до Товариства „Просвіта“ 5 зол. разом з листом такого змісту: „По перечитанні в „Ділі“ з дня 1-го січня 1928 р. звіту секретаря „Просвіти“ п. Мудрого перейшов по мені мороз, що наша найстарша і найповажніша установа найшлася в такому незавидному матеріяльному положенні. Сам я богато дати не можу. Тому пересилаю на потреби „Просвіти“ 5 (пять) зол. і кличу всіх українців, котрим лежить на серці добро „Просвіти“, щоб вони зложили від себе по спроможности матеріяльних сил якнайскорше відповідну квоту. Бо тільки в той спосіб спільними зусиллями виратуємо Товариство „Просвіта“ з його матеріяльних клопотів, а далі не дамо ворогам притоки радіти нашою некультурністю, бо тільки некультурний нарід може допустити до положення, серед якого найшлася „Просвіта“.

— **Нові праці проф. Дністрянського.** Наш учений правник, професор Українського Університету в Празі і член Української Академії Наук у Київі д-р Станислав Дністрянський, помістив в останніх часах знову кілька своїх наукових праць у чужинецьких фахових журналах. Сьогодні можемо занотувати так нові праці проф. Дністрянського в німецьких журналах: 1) В „Iherings Jahrbücher für Dogmatik des bürgerlichen Rechts“ (Єна), в 78 томі, кн. 1—3 за 1927 рік п. з. „Dinglicge und persönliche Rechte (ст. 87—1?.). Редакція подає від себе, що це є тільки один розділ із великої рукописної праці автора п. з. „Grundlegung des modernen Privatrechtes“. 2) В „Archiv für Rechts-und Wirtschaftsphilosophie“ (Берлін, том XXI., кн. 1. за жовтень 1927, поміщена на передовому місці основна термінольогічна розвідка проф. Дністрянського п. з. „Kultur, Zivilisation und Recht“.

— **Uoга п. са.** В грудневім зшитку (4) німецького журналу, присвяченого положенню національних меншостей в Европі, п. з. „Nation und Staat“ поміщена більша стаття голови УНДО д-ра Дмитра Левицького п. з. „Die ukrainische Frage“ (стор. 264—279).

— **Нові ціни мяса.** Магістрат м. Львова устійнив нові максимальні ціни на волове мясо, що обовязують від 24. січня 1928. А саме: За 1 кг. волового мяса І. категорії з докладкою найвище 20 проц. — 2.20 зол., за 1 кг. без докладки або полядвиці — 2.60 зол., за 1 кг. волового мяса II. категорії з докладкою найвище 20 проц. — 1.80 зол., за 1 кг. без докладки або полядвиці — 2.20 зол. Ціни мяса телячого, вепрового, товщів і вудженини, що обовязують від дня 10. січня н. р., лишаються незмінені.

— **По смерти Романа Зубика.** Довідуємося, що пок. купець Роман Зубик, похорони якого відбулися в понеділок 23. н. м. при великім здвизі народу, не лишив своїм двом донькам ніякого майна, записавши свої доми, дорогоцінне уладження свого помешкання і взагалі весь свій великий маєток, що його оцінюють на 40.000 долярів, своїй жінці-польці, з якою взяв шлюб уже на смертній постелі.

— **Нові вломи у Львові.** Анна Долган (Листопада 15) повідомила поліцію, що невідомі вломники дісталися до її помешкання, з якого забрали майже всю гардеробу, 2 золоті ланцюжки, золоту обручку й інші дорогоцінности загальної вартости понад 3.000 зол. — Подібні вломники дісталися теж до мешкання д-ра Кагане (Коперніка 11 а), звідки забрали 511 зол. готівкою, а також брошку з брилянтами і тульський дамський годинник загальної вартости 900 зол. В обох випадках вломії втекли.

— **Помста після смерти.** „Красная Газета“ нарікає, що із російських цвинтарів щезають систематично всі цінніші памятники і що цвинтарні сторожі не можуть дати собі ради із злодіями. На одному із цвинтарів украли в останнім часі всі бюсти визначних російських письменників, з винятком одного Глєба Успенського. Член Академії Наук Гінзбург радить на майбутнє робити надгробники з цементу.

— **Казки життя.** Паризька преса подає до відома, що до її столиці приїхав американський студент Уілім Сміт із Кибеку (Канада), який дійшов до майна, мов у казці. Він є сином бідного учителя і відданна, ще дітваком, мріяв про гроші. За його містом стоїть велика памятник, що є символом фортуни, а на ньому напис: „Мандрівнику! Стріняй, не переходи мимо твого щастя!... Коли дні хутко втікають, а ночі тягнуться довго, тоді всміхнеться тобі фортуна!“ Довго стояла ця велика, погана статуя ненарушена і всі, що минали її мимо не придавали глибшого значіння її словам. Одного дня таки хтось догадався, що в ній можуть бути гроші чи який інший скарб і почали в ній шукати. Та не найшли нічого, хоча розібрали її та розкопали із американською солідністю. Лише молодий Сміт думав далі над змістом слів кибекського Сфінкса. Він прийшов до висновку, що значіння напису не переносне, а дослівне. Між 18 і 21. грудня, коли дні є найкоротші а ночі найдовші, він простоював увесь день перед статуєю. Тоді-то запримітив, що коли тінь статуї стає найдовшою, тоді тінь голови Фортуни кладеться на один камінь віддалений від статуї на кілька метрів і тінь не має голови. Молодець пішов до хати, приніс лопату і в місці, де впала тінь викопав касету із 800 золотими монетами. Вимінявши їх дістав 28.000 дол. і за них студіює тепер медицину у Парижі. Таким робом його канадійські практичні земляки, що проходили довгі роки бездумно поруч статуї прийшли до пересвідчення, що з мрійливої голови теж інколи вискакують доляри.

— **Чудеса нашого віку.** На німецьких копальняних теренах Опаль у Ріфельсгаймі, що віддавна платили свою вартість задля недостачі води, відкрили несподівано гелій таким способом: управителі звернулись до винахідника „чародійної палочки“, яка відкриває під землею різні дорогоцінности. Грове-Гернроде має вже від довшого часу славу Wünschelrutengänger-а (може хто стріне найти на це наш термін, тільки не такий закапелюхений!); запрошений він приїхав на згадане місце із своїм апаратом і ствердив, що по всій імовірности у глибині землі є великі поклади гелія. Було би це перша знахідка гелія в Европі. Його відкриття завдячуємо з 1868 р. хемікові Льокієрові.

— **Літературний кутик.** Один американський бібліофіл заплатив за перше збірне видання творів Шекспіра із 1623 р. (ін фоліо) 50.000 дол. Коли Шекспір встав би із гробу від радощів почувши цю звістку, то певно положився би з нього наново, почувши одночасно цю другу: 6-го лютого виставлять у Льондоні „Макбета“ по модерному: леді Макбет ходитиме у відомій сонній сцені у піжамі. Якщо режісер хоче цим способом збільшити настрій жаху то хто зна, може по йому вдасться: деякі глядачі повтікають! — Шведський посол у Льондоні вважав своїм обовязком запротестувати, що виставлена там пєса Стріндберга „Танок смерти“ була препогано перекладена і так пообрізувана, що викривлено ідею твору великого шведського письменника. Цей інцидент є небуденним явищем тому, що досі дипльоматичні представники даної держави в чужій країні ніколи не звертали уваги на пошану рідних творів у даній державі. Далі: Бернард Шоу призначив усю свою Нобелівську премію на краще познайомлення двох літератур: англійської та шведської, а тимчасом столиця Англії робить із найбільшим шведським письменником, що їй до вподоби, журачись більше публикою як літературою. Врешті: цікавий це збіг обставин, що офіціяльний представник Швеції бере в оборону саме творчість Стріндберга, того самого Стріндберга, якого шведський уряд 30-кілька літ тому переслідував за його твори і приневолив утікати на чужину!

— **Життя і мистецтво.** Французька та американська преса передають одночасно дві дуже подібні події з тої самої професії, які є цікавим причинком до психольогії автора і його небуденно важкої праці. У театрі франц. міста Сен-Етієн давав свій бенефіс улюблений відомий комік Сімон. Після першої дії, коли театр ревів від захоплення, найдосв-

ми до гардероби він застав там свою мертву жінку, яка дістала підчас вистави апоплектичної атаки. Сімон докінчив свою ролю ще в двох діях, не стративши на сцені нічого із свого гумору, а підчас вистави дістав такої нервової атаки, що його відвезли до санаторії. Американський комік Кук у Вірджінії граючи 25-ий раз фарсу „Чоловік у зеленому циліндрі" дістав підчас вистави телеграму, що його 2-літній син упав із літака і вбитий. Кук докінчив свою ролю і рецензенти на другий день писали, що „Кук грав із темпераментом повним природного гумору, перейнятий щиро своєю комічною ролею". Що це таке: сила волі акторів чи рутина?

— **Роковини великого природника.** Цими днями чужинна преса пригадала 150-літні роковини від смерти одного із найбільших учених Карла Лінне, природника, про якого і ми чули колись принагідно в гімназії. Відомо, що з його прізвищем звязана до нині біольогічна номенклятура, якої не заступили нічим кращим і новіші, пізніші дослідники. Відомо теж, що одна велика частина його праці вважається перестарілою, ненауковою: є це збудована ним ботанічна сексуальна система для наукового вжитку. Зате менше відоме є те, що Лінне сам здавав собі справу із штучности своєї системи, якій не ворожив довгого віку, в пересвідченні, що нові ботаніки зроблять потрібну доповнюючу працю. Зказане ним посвоячення організмів поділених на 62 групи на підставі т. зв. природного посвоячення є могутньою картиною. Ця його картина дала йому почин до теоретичних міркувань про походження родів і громад і народження різних посередних типів (мішанців). Чимало його фахових праць (нпр. молочаях) має ідеї, що аж нині діждались свого здійснення.

— **Рекорди.** Рекорд доброго господаря у власній хаті побив теперішній президент Франції Думерг, який Сильвестрову ніч провів у своїй палаті самотно, не маючи змоги ні піти між знайомих, ні їх приймати в себе. Цю вістку подав до преси один із його приятелів, який запрохавши його на спільного Сильвестра дістав відповідь від Думерга, що він сидить у хаті і в 10-ій год. іде спати, бо весь його персонал аж до останнього служачого включно йде до міста зустрічати Новий Рік, а він не може лишити хати самої. Злодії, які довідались про це із преси, мусіли скреготати зубами, що пропустили таку рідку нагоду відвідати самотного президента в його палаті. — Муссоліні, який минулого року ще не вмів вести розмови англійською мовою і мусів уживати перекладчиків, за рік вивчив її настільки, що розмовляв сам на політичні теми з одним англ. дипльоматом, який повідомляє про це. — У Римі істнує нова крамниця з такою вивіскою: „Письменники для прилюдного та приватного вжитку. Полагоджуємо тут листи в усіх італійських діялектах. Спеціяліст для служниць, що хотять писати багато ніжних листів. Пишемо щирі або меляхолійні освідчини в коханні і листи з докорами до невірних мужів. Любовні листи (палкі та спокійніші) для інфантеристів і кавалеристів. Анонімні листи коштують половину". — Рекорд материнства здобула росіянка Войнович у Самаїлі на Сибірі. За сім літ подружа вона мала тричі близнюків і раз трійняків. — Виходить із останніх звісток, що сестра Вільгельма II. бувш. княжна Вікторія Шаамбург-Ліппе зробила рекордово щасливе подружа: її молодий муж небесна російська птаха Зубков, що поважно розбився недавно на мотоциклетці, перевезений до санаторії, де лічиться від нахилу до алькоголю та кокаїни.

— **Світова всячина.** Помер у 70 р. життя будівничий панамського каналу америк. генерал-майор Джордж Ґетгальс; у 1918 р. був він головою америк. воєнного транспорту. — Три радянські поети Безименський, Царов та Уткін запрохані одним празьким товариством на вечір для прочитання своїх творів мусіли покинути Прагу перед відчитом на вимаг поліції. — Світова продукція нафти зросла за останній рік на 156 мil. цетнарів більше. — Поїзд-експрес, що їхав із Буенос Айрес вилетів із шин; ресталраційний вагон із службою впав у безодню. — В Іраку повстали заворушення, в яких убито 15 осіб; населення бунтується проти високих податків. — У Женеві пожежа знищила відому книгарню Пайо з 20.000 томами. — Франція пропонує на цей рік як кандидата на нагороду Нобля фільософа Берґсона. — На міжнародній Олімпіяді театру в Парижі поставлять між іншим цикль Моцарта за спільною режісурою двох великих мистців: Жеміє та Райнгардта.— У долині Пордану знову відчули легке тремтіння землі.

— **Видія Українського Лікарського Товариства у Львові пригадує, що Звичайні Загальні Збори Товариства відбудуться дня 28-го січня 1928 р. о год. 6 вечером в домівці Товариства при вул. Руській ч. 3. II. п. зі звичайним денним порядком. — Видія.** 1—1

З театру.

„Добродійна Зузанна" оперетка в 3 діях.

Кооператива „Український Театр" під дир. Й. Стадника, що дає вистави у Львові від двох місяців, дала в неділю 22. ц. м. поновлену „Добродійну Зузанну". Вистава пройшла з повним успіхом, допікала також публика, що заповнила салю Лисенка по береги.

З поодиноких виконавців вибилася на перше місце п-і Орлян в титуловій ролі. Вона як Зузанна була дуже мила й потягаюча, грала з темпераментом, співала знаменито. Гідним її партнером був п. Бенцаль (барон) і Стадник мол. (його син), що викликували увесь час сальви сміху, хоч, на жаль, оба вони голосово лишають богато до бажання, а п. Стадник (Ярема) часами без потреби ще й шаржує. Добру фігуру (інколи, правда, за деревляну) створив п. Неделко в ролі офіцера, що й голосово відповів уповні вимогам своєї ролі. Віродостойним типом наївної баронової була п-і Якимова, що віддала свою ролю теж дуже поправно.

З інших виконавців, що виступали в менших, епізодичних ролях, слід відмітити п-ю Кривіцьку і п-у Стадниківну, а з мущин п. Рубчака, Шеремету і Кривіцького. Всі вони достроїлися до доброго темпа гри й загально зовсім щиро підпомогали головних виконавців. Тому й вони заслужено партиципують в успішнім виведенні цеї оперетки.

Щодо вистави „Добродійної Зузанни" як цілости, то найкраще випав безперечно перший акт, що пройшов найсправніше. Тут видно було не тільки добру руку режісерії, але й добру, солідну підготовку цілої дружини. Другий акт, якого акція відбувається в барі, своєю обстановкою (на сцені в салі Лисенка!) не міг нас зовсім вдоволити, але це вже не вина артистів. У третьому акті були дрібні манкаменти, але й вони остаточно нікого не разили.

Можна надіятися, що „Добродійна Зузанна" після своєї віднови чи обнови не скоро зійде з дошок нашого театру і ще довго буде бавити невибагливу публику й робити... касу. *І. Н.*

Великий політичний процес.

17 обвинувачених перед львівським судом.

Сьогодні починається у великій салі львівського окружного карного суду при вул. Баторія процес проти 17 молодих інтелігентних українців, обвинувачених за державну зраду, шпіонажу, публичне насильство і т. п. Зоінтересування процесом незвичайне. Процес відбувається перед лавою присяглих.

На лаві обвинувачених сидять: 1) Василь Атаманчук, літ 27, гімн. абітурієнт; 2) Іван Вербицький, літ 26, гімн. абітурієнт — оба обвинувачені за злочин гол. зради з § 58, злочин шпіонажі з § 67 і злочин скритовбивчого морду з § 134 і 135; 3) Михайло Вербицький, літ 29, студент університету в Празі, 4) Ольга Вербицька, учениця учит. семинарії; 5) Петро Головинський, літ 34, абсольвент ветеринарії; 6) Антін Стефанишин, літ 30, абсольвент учит. семинарії; 7) Олександра Яницька, літ 23, учителька прив. школи (наречена Івана Вербицького), 8) Володимир Дзісь, літ 25, абсольвент гімназії, 9) Станислава Дзобівна, літ 25, абсольвентка учит. семинарії, 10) Остап Дерлиця, літ 23, абсольвент гімназії; 11) Прокіп Матийців, літ 28, абсольвент гімн., 12) Олена Королюкова, літ 27, вдова, учителька, 13) Микола Коваленко, літ 28, абсольвент гімн. — всі обвинувачені за злочин головної зради і злочин шпіонажі; 14) Ярослав Гретчук, літ 28, учитель, 15) Ольга Гретчук, літ 25, учителька, 16) Михайло Вістюк, літ 28, абсольвент семинарії — обвинувачені за злочин гол. зради і злочин з § 214 (укривання злочинців); 17) Володимир Дармохвал, літ 25, абсольвент гімн. — за злочин шпіонажі.

З цього сензаційного процесу будемо приносити щодня точні справоздання.

На шляху до централізації збіркової акції.

Добродійний Комітет Львівських Економічних Установ.

Комунікат.

Маючи на увазі зорганізування постійної збірки грошевих датків на добродійні цілі, як також доцільне призначування цих датків, львівські економічні установи: Центральний Кооперативний Банк, Дністер, Народня Торговля, Земельний Банк Гипотечний, Центросоюз, Достава, Народня Гостинниця і Ревізійний Союз Українських Кооператив постановили:

1) Від початку 1928 року разом складати призначені ними квоти на добродійні цілі в Добродійнім Комітеті Львівських Економічних Установ;

2) Зложені разом квоти розділювати буде цей Комітет, зложений з відпоручників тих установ, що будуть разом складати ці квоти;

3) З уваги на те львівські економічні установи не будуть уже окремо, кожна від себе розділювати грошевих датків на добродійні цілі;

4) Петенти мають зголошуватись письмово про признання їм датків на добродійні цілі до Добродійного Комітету Львівських Економічних Установ (Львів, Ринок ч. 10, I. пов., при Центральнім Кооперативнім Банку);

5) Установи, що приступили до цеї централної збірки датків на добродійні цілі, є увільнені від уділювання окремих датків на добродійні цілі й одержують від „Добродійного Комітету Львівських Економічних Установ" легітимацію про звільнення їх від складання окремих датків на добродійні цілі.

Оповістки.

Комунікат Комітету для вшанування 10 ліття смерти Івана Франка. З огляду на малу скількість проєктів які наспіли на конкурс, рішив конкурсовий суд на засіданню дня 15. грудня ц. р. продовжити речинець конкурсу на проєкт нагробника на могилу Ів. Франка до дня 1. березня 1928 до год. 12-ої в полудне. Ближчі інформації можна одержати в канцелярії Т-ва „Просвіта" Львів, Ринок 10/II. — За Комітет: *М. Галущинський* голова. 1135 3-3

Т-во „Українська Бесіда" при співучасти Секції Студенток, при Т-ві „Студентська Громада" у Львові уладжує дня 2. лютого 1928 **вечерницi з танцями** в салях Бесіди. Вступ тільки за поіменними запрошеннями, які можна буде дістати в книгарні УПТ. (Руська 3) 1. і 2-го лютого від 12—2-ої в полудне. — *Комітет.*

Український Національний Хор Дмитра Котка в складі 35 осіб виступить: ·го лютого — Стрий: 3-го лютого — Львів. 1346 1-?

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10.